

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری کودکان و نوزادان

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: بیماری های کودکان و مسائل کودکان استثنایی	شماره درس: 515531
نوع و تعداد واحد: 1/5 واحد نظری	دروس پیش نیاز: شناخت نوزادان نیازمند مراقبت ویژه
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ترم 3 کارشناسی ارشد مامایی	نیمسال تحصیلی: نیمسال اول 1402-1403
زمان کلاس: روزهای سه شنبه ساعت 16 تا 18	مکان کلاس: طبق برنامه آموزش
مسئول درس: دکتر سهیلا جعفری	زمان حضور در دفتر کار: دوشنبه ها 14 الی 16
شماره تماس: 32797507	

Email : m_jafari@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: خانم دکتر نم نیاتی، خانم دکتر شریفی و خانم دکتر جعفری

شرح درس:

از آنجائی که کودکان قشر آسیب پذیر جامعه هستند و مشکلات قبل از تولد (از زمان تشکیل نطفه) حین زایمان و یا بعد از تولد می تواند زمینه ساز بیماریهای دراز مدت و ناتوان کننده در کودکان گردد، آشنایی با مسائل کودکان و کودکان استثنایی برای دانشجویان مامایی ضروری است. در این درس دانشجویان با کودکان دارای معلولیت جسمی و ذهنی و نیاز مبتلا به ناهنجاریهای جسمی و روانی آشنا خواهند شد.

اهداف کلی:

- 1- آشنایی با بیماری های کودکان و اصول مراقبت از کودکان در سنین مختلف از یکسالگی تا پایان 12 سالگی
- 2- شناخت عوامل مؤثر در رسیدن کودکان به حداکثر سلامت و سطح تکامل
- 3- آشنایی با مسائل و اقدامات توانبخشی کودکان استثنایی

اهداف رفتاری:

دانشجو پس از پایان درس قادر است:

حیطه شناختی

1. با کودک استثنایی و مسائل مربوط به آنها آشنا شده و در مورد آن توضیح دهد.
2. کودکان معلول جسمی و جنبه های توانبخشی آنها را بشناسد و در غالب مثال تشریح نماید.

3. علل معلولیت‌های بدنی، نحوه باز پروری‌های حسی و حرکتی افراد معلول بدنی را شرح دهد.
4. کودکان معلول ذهنی و جنبه‌های توانبخشی آنها را بشناسد و در غالب مثال تشریح نماید.
5. سندرم جدایی در سنین مختلف و فرایند مراقبت در کودکان استثنایی را شرح دهد.
6. مسائل خاص کودکان و دانش آموزان نابینا و ناشنوا را شرح دهد.
7. اختلالات گفتاری و جنبه‌های توانبخشی در آن را تشریح نماید.
8. هوش و کودک تیز هوش را تعریف کند و ضرورت تشخیص و شناسایی کودکان تیز هوش را بیان کند.
9. کودک مبتلا به اوتیسم و اختلال نافرمانی را بشناسد و توضیح دهد.
10. با بیماری‌های عصبی، عفونی و ناهنجاری‌های شایع در کودکان آشنا شده و علائم، درمان و مراقبت آنها را توضیح دهد.

حیطه عاطفی

1. به تفاوت ویژگی‌های کودک استثنایی در دوره‌های مختلف رشد و تکامل توجه کرده و اهمیت آنها را بداند.
2. برای آموخته‌های خود در خصوص کودک استثنایی، ارزش قائل شده و مصمم به کاربردی ساختن آنها باشد.
3. برای ویژگی‌های کودک استثنایی و رفتارهای وی مثال‌های عینی در قالب داستان یا فیلم نمایشی، ارائه نماید.
4. بتوانند شرایط و مشکلات کودکان مبتلا به بیماری‌ها و ناتوانی‌های مختلف و خانواده آنها را درک نماید و بینش مراقبتی عالمانه نسبت به مشکلات و توانمندی آنها کسب نماید.

روش تدریس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

در جلسات حضوری: سخنرانی تعاملی، بحث در گروه‌های کوچک، یادگیری همتامحور، ایفای نقش، یادگیری مبتنی بر حل مسأله، یادگیری مبتنی بر سناریو

در جلسات آنلاین: سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

در جلسات آفلاین: سخنرانی، یادگیری مبتنی بر مباحثه در قسمت گفتگوی سامانه نوید

ابزار مورد نیاز تدریس:

متناسب با شیوه تدریس (نرم افزار آفیس، نرم افزار تولید مولتی مدیا، پروژکتور)

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

در جلسات حضوری:

حضور به موقع و فعال در کلاس درس

ارائه سمینار کلاسی به همراه دو مقاله مرتبط

در جلسات آنلاین:

حضور در روم با میکروفن و دوربین روشن

مشارکت فعال در کلاس
ارائه وینار کلاسی به همراه دو مقاله مرتبط

در جلسات آفلاین:

شرکت در بحثهای گروهی مرتبط با موضوع درس در قسمت گفتگوی سامانه نوید
انجام تکالیف در نظر گرفته شده در سامانه نوید

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

در جلسات حضوری:

نداشتن تأخیر و غیبت غیرموجه

عدم استفاده از موبایل

در جلسات آنلاین:

نداشتن تأخیر و غیبت غیرموجه

در جلسات آفلاین:

بارگزاری به موقع تکالیف و یا انجام گفتگو در سامانه نوید

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از 20
1	حضور فعال در کلاس یا جلسات آنلاین	1 نمره
2	ارائه سمینار کلاسی به همراه یک مقاله	2 نمره
3	آزمون پایان ترم	17 نمره

منابع اصلی و محتوای ضروری یادگیری:

- 1- Behrman, Kliggman, Jenson "Nelson Textbook of pediatrics" last edition, W.B. Saunders Com.
- 2- Wong's nursing care of infants and children, last edition, Mosby.

3- رشد و تکامل انسان. آرزومانیانس سوفیا، آخرین چاپ

4- کودکان معلول ذهنی. داور منش ، عباس. آخرین چاپ

5- سرآمدها: کودکان تیزهوش. شوون رمی. آخرین چاپ

6- مقدمه ای بر روانشناسی و آموزش و پرورش کودکان استثنائی. دکتر غلامعلی افروز. آخرین چاپ

سایر منابع:

- 1) Bob Gates. Care Planning and Delivery in Intellectual Disability nursing. Last edition
- 2) Klein, B. S. Raising gifted kids: everything you need to know to help your exceptional child thrive. New York, AMACOM, American Management Association. Last edition.
- 3) Robinson, W. and R. J. Campbell. Effective teaching in gifted education: using a whole school approach. Abingdon, New York, Routledge. Last edition.
- 4) بهداشت خانواده کودکان عقب مانده ذهنی. ملک پور مختار. آخرین چاپ
- 5) دانیل بی هالاهان، جیمز اف. کافمن، کودکان استثنائی مقدمه ای بر آموزشهای ویژه ترجمه مجتبی جوادیان، انتشارات فجر- آخرین چاپ
- 6) پیترکه، لورناچان، روشها و راهبردها در تعلیم و تربیت کودکان استثنائی. مترجم فرهاد ماهر. آخرین چاپ
- 7) دکتر فرخنده مفیدی. آموزش خانواده. راهنمای عملی والدین و مربیان کودکان استثنائی. آخرین چاپ

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: بیماری های کودکان و مسائل کودکان استثنائی   **شماره درس:**
نیمسال تمصیلی و سال: نیمسال اول 1402-1403   **515531**
فراگیران: ترم 3 کارشناسی ارشد بهداشت باروری   **زمان:** سه شنبه ها 16 تا 18

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس					
ردیف	تاریخ / ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
1	1402/7/4	تعریف کودکان استثنائی، آموزش و پرورش کودکان استثنائی، هدفهای تربیتی، آموزشی و وظایف مرتبط	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پرسش و پاسخ و بارش افکار	خانم دکتر جعفری
2	1402/7/12	اثر بیماری بر رشد و تکامل، فلسفه و اهمیت پیشگیری در بیماریهای کودکان، عوامل آسیب پذیری کودکان	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پرسش و پاسخ و بارش افکار	خانم دکتر جعفری
3	1402/7/18	برقراری ارتباط با کودکان در سنین مختلف، تغذیه و سندرم جدایی در سنین مختلف، فرایند مراقبت از کودکان	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پرسش و پاسخ و بیان سناریو	خانم دکتر نم‌نباتی

خانم دکتر نم‌نباتی	پرسش و پاسخ و بیان سناریو	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	عقب ماندگی ذهنی، علل و عوامل موثر در عقب ماندگی ذهنی و راههای پیشگیری از آن	1402/7/25	4
خانم دکتر نم‌نباتی	پرسش و پاسخ و بیان سناریو	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	تعریف هوش و کودکان تیزهوش، ضرورت شناسایی استعدادهای درخشان، روشهای ویژه در آموزش کودکان تیزهوش	1402/8/2	5
خانم دکتر شریفی	پرسش و پاسخ و بیان نمونه مورد	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	کودکان معلول بدنی، علل معلولیت‌های بدنی، بازپروری‌های حسی و حرکتی	1402/8/9	6
خانم دکتر شریفی	پرسش و پاسخ و بیان نمونه مورد	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	کودکان نابینا و نیمه بینا، ناشنوا و نیمه شنوا و جنبه های توانبخشی آن ها	1402/8/16	7
خانم دکتر شریفی	بیان تجربه و نمونه مورد	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	اختلال گویایی، علل اختلالات گویایی، لکنت زبان، مراحل، علل و روشهای اصلاح و بازپروری لکنت زبان	1402/8/23	8
خانم دکتر جعفری	بیان سناریو و نمونه مورد	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	اوتیسم، اختلال نافرمانی مقابله جویانه	1402/8/30	9
خانم دکتر جعفری	ارائه سمینار دانشجویی	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	اسهال، استفراغ، آسم، لارنژیت، برونشیت، سندرمهای کroup، پنومونی	1402/9/7	10
خانم دکتر جعفری	ارائه سمینار دانشجویی	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	بیماریهای عفونی: سرخک، سرخجه، آبله مرغان، اوریون، فلج اطفال، مخرمک، سیاه سرفه، دیفتری	1402/9/14	11
خانم دکتر جعفری	ارائه سمینار دانشجویی	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	فتق دیافراگماتیک، انواژیناسیون، پاچنبری، استنوز پیلور، مگا کولون	1402/9/21	12
خانم دکتر جعفری	ارائه سمینار دانشجویی	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	لوسمی، تالاسمی، هموفیلی، هیدروسفالی، انسفالیت، مننژیت	1402/9/28	13

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش